

**POVZETEK LETNEGA POROČILA
KNJIŽNICE MIRANA JARCA NOVO MESTO
ZA OBČINO ŠMARJEŠKE TOPLICE
ZA LETO 2025**

1. POVZETEK LETNEGA POROČILA KNJIŽNICE MIRANA JARCA NOVO MESTO ZA LETO 2025

POSLOVNO POROČILO

Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto je tudi v letu 2025 nadaljevala inovacijsko-prebojni zagon. Ugled edine knjižnice v Sloveniji, ki je prejela zlato priznanje Gospodarske zbornice za inovacijo in nagrado Združenja splošnih knjižnic za Najboljši projekt ter zasedla precedenčno četrto mesto na svetu na izboru Mednarodne zveze bibliotekarskih društev in ustanov IFLA za najboljšo marketinško akcijo v knjižnicah, je novomeška knjižnica utrdila s kar dvema programoma Interreg Slovenija Hrvaška.

Skladno z najnovejšimi mednarodnimi trendi se je osrednja območna knjižnica v lanskem letu izdatno osredotočila na družinsko pismenost. Raziskave namreč kažejo, da otroci zgradijo bistveno močnejši odnos do knjige in branja, kadar pri izgradnji tega odnosa ne sodelujejo oziroma niso zgled samo starši, temveč tudi stari starši ter sorojenci. Tako je knjižnica svoje programe in projekte gradila okoli družine. V podporo družinski pismenosti je knjižnica lani ohranila agresivno ceno družinske članarine, s katero se v knjižnico po enotni, promocijski ceni lahko vpišejo vsi družinski člani. V vseh enotah knjižnice, tudi v potujoči knjižnici, so poleti uporabnike pričakali bralni paketi priporočenih knjig za vso družino ter edina knjižnična plaža v Sloveniji.

V letu 2025 je knjižnica s svojimi storitvami vstopila v sistem pametnega mesta Sitium. S tem se članstvo v knjižnici razširja na koriščenje vseh storitev v sistemu Sitium, člansko izkaznico pa je nadomestila pametna mestna kartica oziroma aplikacija. Pod krovno znamko SOS točka – Skupaj Osvojimo Splet je Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto sistemsko in trajno nagovarjala uporabnike o varni in odgovorni rabi zaslonov. Poleg fizične SOS točke za uporabniško pomoč, ki se je nahajala v matični ustanovi, je knjižnica v okviru digitalne in informacijske pismenosti lani izvajala tudi serijo delavnic Digitalni torki.

Knjižnice semen, reči in storitev so skupaj s 24-urno izposajo sestavljale okvir osveščanja o trajnostnem razvoju. V najtoplejšem delu leta je knjižnica v pravljicih sobi zopet organizirala vsakodnevno poletno knjižnično igralnico, ki počasi dobiva podobo vsesplošne mestne igralnice. Jeseni pa je knjižnica v sodelovanju s knjižnico v Karlovcu organizirala štiri dogodke v okviru dveh programov Interreg Slovenija Hrvaška, ComicZone in Re(ad)Connected. Pred nočjo čarovnic so na svoj račun prišli ljubitelji dobrih kriminalk. Bralno-kriminalna intervencija Krimi teden je v novomeško enoto zopet privabila forenzike in kriminaliste Policijske postaje Novo mesto, ki so v časopisni čitalnici postavili čisto pravo prizorišče zločina.

V domeni nacionalnega prostora je Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto v lanskem letu vidneje delovala na dveh področjih. Na zaupanje Združenja splošnih knjižnic je knjižnica na nacionalni ravni koordinirala prvo javno platformo za izposajo e-knjig, COBISS Elo. Po štirih letih prizadevanj in raziskovalnega dela na področju ranljivih skupin je knjižnica lansko leto prvič izvajala dejavnosti Nacionalnega kompetenčnega centra za posebne uporabniške skupine. Novomeška knjižnica bo še vsaj dve leti skrbela za razvoj knjižnične dejavnosti na nacionalni ravni na področju vključevalnosti splošnih knjižnic.

Družinski bralni klub, SOS točka, knjižnična plaža, Krimi teden in Knjižnica reči v splošni knjižnici so inovacije v slovenskem knjižničnem prostoru. Ob upoštevanju vseh nagrad ter

novih projektov in storitev lahko zaključimo, da je bila Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto tudi v letu 2025 nosilka razvoja slovenskih splošnih knjižnic.

Tabela 1: Ključni kazalniki uspešnosti poslovnega leta 2025

kazalnik	vrednost 2024	vrednost 2025	indeks
dokončana obnova matične ustanove	0	0	100
odstotek prebivalcev, vpisanih v knjižnico	20,3	20,1	99
letno število aktivnih uporabnikov	13.832	13.843	100
letno število novovpisanih članov	2.296	2.258	98
letni obisk v celotni knjižnični mreži	196.341	201.614	103
letno število transakcij v celotni knjižnični mreži	1.334.308	1.327.141	99
obrat gradiva	1,57	1,54	98
letni prirast nakupa	7.668	8.255	108

V letu 2025 je bil na območju občin Novo mesto, Dolenjske Toplice, Mirna Peč, Straža, Šentjernej, Škocjan, Šmarješke Toplice in Žužemberk v Knjižnico Mirana Jarca vpisan vsak peti prebivalec oziroma 20,1 % vseh. Najbolj spodbuden kazalnik lanskega leta, poleg rasti obiska, je število aktivnih članov (13.843), ki je ostalo na rekordni ravni.

Aktivnost članstva, obratno od splošnih trendov v slovenskih knjižnicah, vzdržuje letno rast obiska uporabnikov matične ustanove, krajevnih knjižnic in bibliobusa (201.614), ki se je lani, v primerjavi z zadnjima dvema letoma (179.366), dvignil za kar 12,5 %. Nad indeksom 1,5 ostaja tudi obrat knjižničnega gradiva, ki izkazuje aktualnost knjižnične zbirke posamezne knjižnice.

Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto je kot osrednja območna oziroma regijska splošna knjižnica s svojim delovanjem pomembno posegala na področja vzgoje in izobraževanja, vseživljenjskega učenja, gospodarstva ter sociale in zdravstva. Skozi lastno delovanje in sodelovanje z ostalimi institucijami je knjižnica vidno prispevala k razvoju tako knjižničarske stroke kot tudi lokalnega okolja. Sredstva iz javnih in nejavnih virov je knjižnica v letu 2025 namenila za celostno izvajanje knjižnične javne službe, ki daleč presega področje kulture oziroma knjižničarstva.

Knjižnica si je v letu 2025 zastavila obsežnih 41 letnih ciljev, od katerih jih je popolnoma ali delno uresničila 38, 3 zastavljeni cilji so ostali nerealizirani. Vse delno uspešne (14 ciljev) in neuspešne cilje knjižnica nadaljuje v letu 2026, in sicer skozi seznam ukrepov za njihovo doseganje ali njihovo spremembo, kjer cilji niso izvedljivi.

FINANČNO POROČILO

Prihodki

Celotni prihodki so bili v letu 2025 realizirani v višini 2.478.109,01 €, kar predstavlja 9 % več kot leta 2024.

Tabela 2: Prihodki v evrih iz javnih financ v letu 2025 (razčlenjeno po financerjih in vrstah postavk)

financer	knjige	projekti	investi- cije	plače in material. str.	skupaj	skupaj brez knjig in investicij
1	2	3	4	5	6=2+3+4+5	7=3+5
država (ministrstva)	90.877	5.850	4.940	166.626	268.293	172.476
MO Novo mesto	71.834	20.000	9.977	1.323.265	1.425.076	1.343.265
Občina Dolenjske Toplice	6.774	0	0	99.407	106.181	99.407
Občina Žužemberk	8.819	0	0	105.499	114.318	105.499
Občina Škocjan	6.519	0	0	110.332	116.851	110.332
Občina Šentjernej	13.932	2.500	160	169.723	186.315	172.223
Občina Mirna Peč	6.007	0	0	50.840	56.847	50.840
Občina Straža	7.286	0	160	100.077	107.523	100.077
Občina Šmarješke Toplice	6.647	0	0	56.248	62.895	56.248
ZZZS refund. boleznine	0	0	0	9.024	9.024	9.024
Zavod za zaposlovanje, drugi	0	0	0	72.275	72.275	72.275
sredstva EU	0	0	0	48.602	48.602	48.602
skupaj	218.695	28.350	15.237	2.311.918	2.574.200	2.340.268

V primerjavi s predhodnim letom so se povečali prihodki iz javnih financ, prihodki iz neproračunskih virov za opravljanje javne službe ter prejete donacije. Prihodke iz javnih financ v letu 2025 povečujejo višji prihodki iz naslova financiranja občin za redno dejavnost zavoda (za pokrivanje višjih stroškov dela pri nespremenjenem številu zaposlenih in višjih materialnih stroških), višji prihodki s strani Zavoda za zaposlovanje za program javnih del, višji prihodki s strani Ministrstva za kulturo zaradi dodatnega financiranja koordinacije platforme e-knjig ter pridobljena sredstva dveh projektov Interreg.

Odhodki

Celotni odhodki so bili v letu 2025 realizirani v višini 2.468.560,60 €, kar predstavlja 9 % povečanje glede na leto 2024.

V primerjavi s predhodnim letom so bili višji stroški dela in drugi stroški. Stroški dela so bili višji zaradi višjih osnovnih plač na podlagi novega zakona o plačah v javnem sektorju, višjega regresa in povračil ter novega zimskega regresa, drugi stroški pa so bili višji zaradi dveh projektov Interreg. Pri projektih Interreg smo bili vodilni partner in smo prejeli celotne prihodke projekta, nato pa smo skozi stroške odvedli polovico partnerju Gradski knjižnici Ivan Goran Kovačić Karlovac.

Poslovni izid

V obračunskem obdobju 1. 1. 2025 do 31. 12. 2025 so bili prihodki višji od odhodkov za 9.548,41 €. Po ugotovljeni obveznosti za davek od dohodkov pravnih oseb v višini 536,62 € znaša končni pozitivni poslovni izid 9.011,79 €.

Del presežka prihodkov nad odhodki v višini 11.500,00 € se prerazporedi in nameni za nakup opreme – vzpostavitev *Podkast studia* v matični ustanovi. Z realizacijo nakupa v letu 2026 se sredstva prenesejo na konto 9800 – sredstva v upravljanju.

Pojasnila k bilanci stanja

V letu 2025 smo nabavili opremo v vrednosti 18.464,41 € in drobni inventar v vrednosti 11.628,24 €. Nabavo smo financirali iz namenskih sredstev za investicije Ministrstva za kulturo, MONM, Občine Šentjernej in Občine Straža ter iz naslova amortizacije tekočega leta za nabavo drobnega inventarja. Nabava knjižničnega gradiva se v pretežnem deležu financira iz namenskih proračunskih sredstev, in sicer smo v letu 2025 nabavili za 219.413,78 € knjižnega gradiva, periodike, umetniških predmetov in predmetov za Knjižnico reči, od tega smo v znesku 718,43 € nabavili knjižno gradivo in predmete za Knjižnico reči z lastnimi sredstvi – amortizacijo tekočega leta. Oprema, ki je v uporabi, je že 97 % odpisana.

2. 2. POROČILO O IZVAJANJU KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI ZA OBČINO ŠMARJEŠKE TOPLICE ZA LETO 2025

Predstavitev službe in oddelkov

Služba mreže krajevnih knjižnic vključuje pet krajevnih knjižnic in potujočo knjižnico. Krajevne in potujoča knjižnica so organizacijske enote za izvajanje knjižnične javne službe na določenem geografskem območju in so namenjene prebivalcem lokalnega okolja ali posameznim ciljnim oziroma interesnim skupinam prebivalcev.

Potujoča knjižnica je splošna knjižnica, ki deluje v posebej prirejenem vozilu, imenovanem biblibobus. Z njim obiskujemo vasi in urbane predele, kjer ni stacionarnih knjižnic in kjer je oddaljenost od splošnih knjižnic velika.

Povzetek lanskega leta

Delo **Službe mreže krajevnih knjižnic** je v letu 2025 zaznamovala selitev Knjižnice Dolenjske Toplice v nove prostore. Šlo je za obsežen projekt, ki je vključeval tudi dobršen del lokalne skupnosti, saj so nam s pomočjo »žive verige« na pomoč pri selitvi priskočili osnovnošolci OŠ Dolenjske Toplice ter lokalno prebivalstvo. S pomočjo prizadevanja vseh zaposlenih Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto je bila knjižnica preseljena (gradivo in oprema) v dveh delovnih dneh. Knjižnico Straža smo opremili z RFID tehnologijo in tako povečali dostopnost knjižnične zbirke. Sodobnejši in hitrejši postopki izposoje ter vračanja gradiva omogočajo nadgradnjo obstoječih knjižničnih storitev. S to posodobitvijo organizacijske strukture se podpira tudi proaktivno delovanje knjižnice, s čimer sta omogočena razvoj knjižničnih nalog in hitra odzivnost na potrebe lokalnega okolja. Pozitivne rezultate beležimo tudi pri večini statističnih parametrov tako za krajevne kot potujočo knjižnico. Na povečanje števila uporabnikov, obiska, aktivnega članstva in obiska dogodkov so nedvomno vplivala dolgoletna prizadevanja naših knjižničarjev, ki s svojim delom, zanimivimi vsebinami ter ne nazadnje dobro in pestro izbiro knjižničnega gradiva med drugim prispevajo h krepitvi povezanosti lokalnega okolja z našo ustanovo. Manjši upad beležimo pri vpisu novih članov in transakcijah. Ob koncu leta 2025 pa nas je razveselila odločitev Občine Žužemberk o zaposlitvi knjižničarke v Knjižnici Dvor za polni delovni čas.

Potujoča knjižnica v letu 2025 beleži 2.466 obiskovalcev, ki so se udeležili raznovrstnih dogodkov potujoče knjižnice. V juniju smo pripravili bralne pakete, s katerimi smo želeli ostati v stiku z bralci tudi med počitnicami. Bralni paketi so vsebovali 3-4 knjige različnih tematik po našem izboru. Izposodili smo 21 paketov. V urnik potujoče knjižnice smo dodali postajališče Podbreznik. V februarju smo pri Zbiljskem jezeru posneli promocijski video za potrebe Sekcije potujočih knjižnic. OŠ Šmarjeta smo darovali cca. 200 odpisanih otroških in mladinskih knjig. V oktobru smo začeli izvajati projekt Bralna značka potujoče knjižnice, s katero želimo otroke in mladino spodbuditi k obisku knjižnice in obenem promovirati ter spodbujati branje in bralno kulturo. V letu 2025 smo v celoti uredili skladišče potujoče knjižnice in prevetrili knjižnično zbirko, da jo ohranjamo aktualno v skladu s potrebami okolja ter omogočimo prostor za novo

gradivo. Redno smo vzdrževali bibliobus, s katerim smo v letu 2025 prevozili 10.334 kilometrov.

Pomembni dogodki, projekti v lanskem letu

POTUJOČA KNJIŽNICA

Mladinska tržnica 2025: predstavitev bibliobusa in Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto na Mladinski tržnici na Loki v Novem mestu, 6. 9. 2025.

Slika 1: Gostovanje Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto z bibliobusom na Mladinski tržnici

Pravljичne urice v bibliobusu: v sodelovanju z Ljudsko knjižnico Metlika smo na 4 postajališčih bibliobusa v občini Metlika pripravili uro pravljic za otroke, 6. 5. 2025.

Slika 2: Pravljična urica v bibliobusu v Beli krajini

Aprila smo s potujočo knjižnico **gostovali v OŠ Šmarjeta** in vsem učencem omogočili ogled bibliobusa, za učence nižje stopnje smo izvedli kamišibaj, za učence razredne stopnje pa interaktivno dejavnost za spodbujanje motivacije za branja.

Sliki 3 in 4: Obisk Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto na OŠ Šmarjeta

Maja smo se odpravili v Mirno Peč, kjer smo za učence prve triade **OŠ Toneta Pavčka** in vrtčevske otroke organizirali kamišibaj ter spoznavanje knjižnice preko bibliobusa.

Sliki 5 in 6: Gostovanje Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto z bibliobusom na OŠ Toneta Pavčka Mirna Peč

DRUGI PROJEKTI

V letu 2025 smo bili uspešni na dveh razpisih za izbor **Projektov manjšega obsega programa Interreg Slovenija-Hrvaška za obdobje 2021–2027**, sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Septembra smo tako izvedli projekt Povezani v branju - Re(ad)Connected, namenjen mladim čezmejnega območja, ki mlade spodbuja k odkrivanju bogatega sveta bralne kulture, hkrati pa jim omogoči priložnost za krepitev medsebojnega zaupanja in tkanja novih vezi. Re(ad)Connected smo izvedli v OŠ Vinica in OŠ Žakanje (Hrvaška), kjer se je programa skupaj udeležilo kar 398 udeležencev.

Slika 11: Repki z Rokom Terkajem v OŠ Žakanje, Re(ad)Connected

Slika 12: Bibliobusi iz papirja, OŠ Vinica, Re(ad)Connected

Slika 13: Tatuja »knjige so zakon«, »knjigoljubko«, Re(ad)Connected

Strip cona – en dan, dva jezika, nešteto zgodb – ComicZone pa je projekt, ki preko sveta stripov in vizualne umetnosti spodbuja sodelovanje, povezovanje ter gradnjo zaupanja med širšo javnostjo na čezmejnem območju. Projekt smo v novomeški knjižnici izvedli 20. 11. 2025, ob Tednu splošnih knjižnic. Obiskovalci so se lahko udeležili stripovskih delavnic, predavanja na temo stripovske kulture, pogovornega večera s priznanimi stripovskim ustvarjalci, se preizkusili v izdelavi lastnega stripa s pomočjo VR očal v aplikaciji, ki smo jo v ta namen razvili v sodelovanju s Cirilom Horjakom, ter si ogledali razstavo Slovenski in hrvaški strip skozi čas,

avtorja Iztoka Sitarja. 27. 11. 2025 smo ComicZone izvedli še v karlovški knjižnici. Na obeh dogodkih smo gostili mlade čezmejnega območja in po naši oceni se je dogodkov udeležilo 594 obiskovalcev. Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto je bila vodilni projektni partner tako pri projektu Povezani v branju kot pri projektu ComicZone.

Slika 14: Gostje pogovornega večera in del organizacijske ekipe, Novo mesto (ComicZone)

Slika 15: Stripovska delavnica z Ivanom Mitrevskim v Novem mestu (ComicZone)

Slika 16: Preizkušanje VR očal z vsebino na temo stripa v Karlovcu (ComicZone)

V Večnamenskem romskem centru Novo mesto smo tudi v letu 2025 izvajali pravljíčne urice z ustvarjalno delavnico za romske otroke.

Slika 17: Pravljíčna urica za romske otroke

Bralni krožek »Beremo v temi« deluje pod okriljem Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Novo mesto že od leta 2014 dalje, vodenje krožka pa je prevzela Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto. Srečujemo se vsaka dva meseca. Ob zaključku leta za vse udeležence in širšo javnost pripravimo pogovorno srečanje z literarnimi ustvarjalci. Tako smo 11. 11. 2025 gostili slovensko pisateljico in samostojno kulturno delavko Ifigenijo Simonovič, ki je predstavila svoje življenje in delo.

Slika 18: Srečanje slepih in slabovidnih s pisateljico Ifigenijo Simonovič v Trdinovi čitalnici

Bralna značka za odrasle: zaključili smo šestnajsto sezono, ki jo je opravilo preko 180 bralk in bralcev. Tema branja je bila »Srebrna leta«. Bralno značko smo zaključili s pogovornim večerom z akademskim slikarjem, literarnim komparativistom, filozofom in striparjem Izarjem Lunačkom ter psihiatrom, psihoanalitikom, esejistom, pisateljem in literarnim teoretikom Matjažem Lunačkom.

Slika 19: Bralna značka za odrasle

Bralna značka Mavrična ribica in Poletni pustolovci: predšolska bralna značka je praznovala 32. obletnico. Otroci so si z obnovo štirih pravljic knjižničarki prislužili priznanje Mavrična ribica in ogled lutkovne predstave. Poletni pustolovci za osnovnošolce so bili stripovsko obarvani, zato jih je na zaključni prireditvi pozdravil gost Ciril Korjak – Dr. Horowitz. Ciril Horjak je slovenski stripar ter knjižni in časopisni ilustrator.

Slika 20: Poletni pustolovci s Cirilom Horjakom

Izvedba delavnic COBISS Ela: v lanskem letu smo sodelovali pri izvedbi delavnic za knjižničarje COBISS Ela. Namen delavnic je bil seznaniti udeležence z delovanjem platforme, predstaviti njene funkcionalnosti ter omogočiti učinkovito uporabo pri delu v knjižnicah. Delavnice so bile usmerjene v praktično uporabo (v praksi smo preizkusili izposajo, prenos in branje e-knjig na različnih napravah), izmenjavo izkušenj ter podporo knjižničarjem pri uvajanju in uporabi sistema COBISS Ela v vsakdanjem delovnem procesu. Delavnice smo izvedli v knjižnicah v Murski Soboti, Radovljici, Kopru, Postojni, Celju, Mariboru, Krškem in na Ravnah. Delavnic se je skupno udeležilo 169 knjižničark in knjižničarjev.

Krimi teden: oktobra je v sodelovanju s Policijsko upravo Novo mesto potekala posebna bralno-kriminalna intervencija, v sklopu katere smo v časopisni čitalnici pripravili čisto pravo prizorišče zločina ter literarni pogovor o knjigi Mrtvi kot s komikom, televizijskim voditeljem,

pisateljem in podkasterjem Juretom Godlerjem, najmlajšim pa smo predstavili policijski poklic in izvedli dve krimi pravljčni urici z obiskom policistke oz. kriminalistke.

Slika 21: Krimi teden

Lutkovna predstava Kjer se prepirata dva ... v izvedbi dramske skupine Knjižnice Mirana Jarca: dramska skupina je v letošnjem letu pripravila lutkovno predstavo Kjer se prepirata dva ... Predstava je bila v letu 2025 uprizorjena v sklopu Knjigotapljenja – slovenska knjižna srečevanja na Dunaju za slovenske otroke, živeče na Dunaju, po igrici pa so otroci izdelali še svojo čebelico na kuhalnici. Predstava je bila uprizorjena tudi kot zaključni dogodek na uricah pravljic v Knjižnici Mirana Jarca.

Potovanje med knjigami: družinski bralni klub: nova sezona projekta z novo obliko knjižice in novimi nalogami, ki so jih sodelujoče družine reševale v času izvajanja projekta. Letošnja tematika so bile pravljice. Projekt je potekal od aprila do septembra, v tednu otroka pa je sledil zaključni dogodek z ogledom gradu Grm, kjer je potekala tudi zaključna slovesnost s pravljíčarko Ireno Cerar in harfistko Zvezdano Novaković. Sodelovalo je 43 družin. Opažamo naraščajočo ozaveščenost staršev o pomenu družinskega branja, kar se odraža tudi v močno povečanem sodelovanju družin v projektu družinskega bralnega kluba Potovanje med knjigami.

Slika 22: Potovanje med knjigami z Ireno Cerar in Zvezdano Novaković

Sodelovanje z vrtci in šolami, ki jih obiskujejo otroci s posebnimi potrebami in primanjkljajem v znanju: v lanskem letu smo nadaljevali že vzpostavljeno sodelovanje s Centrom za usposabljanje, delo in varstvo Dolfke Boštjančič, Draga, enota Novo mesto; podarili smo jim tudi zbirko slikanic.

SOS (Skupaj osvojimo splet) točka: namenjena je posameznikom, ki potrebujejo pomoč in podporo pri uporabi spletnih vsebin. Spodbuja vključevanje vseh generacij v digitalno družbo. Izvajamo individualno pomoč ter praktične skupinske delavnice, in sicer vsak tretji torek v mesecu (Digi torki). V lanskem letu smo SOS točko nadgradili z Digi info točko, katere namen je dvig digitalnih kompetenc prebivalcev Slovenije in s katero smo obiskovalcem pomagali in opravljali storitve svetovanja pri uporabi digitalnih javnih storitev. Storitve Digi info točke smo izvajali pod okriljem Območne obrtno-podjetniške zbornice Novo mesto in Ministrstva za digitalno preobrazbo.

Teden znanstvene fantastike in fantazije: v sklopu tematskega tedna smo vse ljubitelje vesolja in sodobne tehnologije, skupaj s Centrom vesoljskih tehnologij Hermana Potočnika Noordunga in Razvojnim centrom Novo mesto, povabili na virtualni sprehod po mednarodni vesoljski postaji, predstavitev robotske roke DOBOT, Lego robota, ki sestavi Rubikovo kocko, ter na delavnico Lego robotike. Fantazijsko obarvan je bil tudi literarni pogovor z Julijo Lukovnjak in Lucijo Lenarčič Bošnjak, mladima ustvarjalkama fantazijskih romanov.

Obeležitev 195. obletnice rojstva in 120. obletnice smrti pisatelja in narodopisca Janeza Trdine

Največji domoznanski projekt leta 2025 je bila obeležitev obletnice rojstva in smrti enega najvidnejših slovenskih pripovednikov in etnografov 2. polovice 19. stoletja, Janeza Trdine. S svojim pisateljstvom in narodopisnim delom je Slovencem in posebej Novomeščanom ter Dolenjcem zapustil bogato ustvarjalno dediščino. S pomočjo slikovnega, rokopisnega in knjižnega gradiva o Janezu Trdini, hranjenega v novomeški knjižnici, smo na kaskadnem trgu ob Rozmanovi ulici postavili ulično razstavo z naslovom »Janez Trdina – popotnik in samotnik pod Gorjanci«, ki si jo je bilo možno ogledati od junija do konca leta 2025. V oktobru smo v sklopu projekta Knjigotapljenje na Dunaju odprli razstavo o Janezu Trdini, s katero smo

Slovincem, živečim na Dunaju, predstavili njegovo življenje in delo, s poudarkom na dunajskem obdobju. Razstava je bila na ogled dva meseca. V sodelovanju c TIC Semič smo s Trdinovo razstavo in predavanjem v novembru gostovali tudi v Kulturnem centru Semič. Pripravili smo več recitalov, predstavitev, predavanj in vodenj po razstavi: na Trdinovem vrhu v sklopu 10. Trdinovega literarnega pohoda v začetku junija ter za številne organizirane, zlasti šolske skupine v Knjižnici Mirana Jarca. T. i. Trdinovi dogodki in razstave na različnih lokacijah so bili zelo dobro obiskani.

Slika 23: Odprtje razstave z recitalom o Janezu Trdini v slovenskem kulturnem centru Korotan na Dunaju 7. oktobra 2025 v sklopu projekta Knjigotapljenje

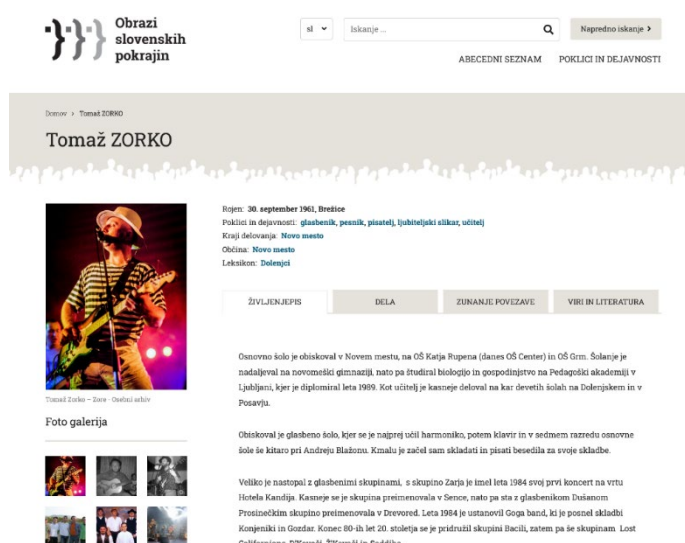
Slika 24: Literarni večer »Janez Trdina – popotnik in samotnik pod Gorjanci v Kulturnem centru Semič 10. novembra 2025 v sodelovanju s TIC Semič

Biografski leksikon Obrazi slovenskih pokrajin: Dolenjci.si 2025

V letu 2025 smo na portalu Obrazi slovenskih pokrajin za naše območje objavili 83 biografij, od tega je bilo 31 zapisov novih, ostalo pa predstavljajo kakovostno dopolnjeni stari zapisi. 27 gesel, ki smo jih v letu 2022 zaradi nepopolnih podatkov umaknili v osnutke v administrativni vmesnik, smo dopolnili in ponovno objavili. Na dan 31. 12. 2025 je dolenjski del portala Obrazi (Dolenjci.si) štel 2.240 biografskih gesel, od teh je javno objavljenih 1.267, 31 novih vnosov, 496 popravkov in 345.070 ogledov. Od 83 objavljenih biografij v letu 2025 smo jih v Knjižnici Mirana Jarca pripravili 58, 17 so jih pripravili v knjižnicah v Metliki, Trebnjem, Brežicah, Kočevju in Ribnici, 8 pa jih je pripravil zunanji sodelavec portala.

Kot promocijo portala skozi vse leto objavljamo krajše zapise pod novico Na današnji petek, kjer vsak petek objavimo eno biografijo rojenih ali umrlih tega dne s fotografijo in povezavo na portal. Novica je objavljena na spletni strani Knjižnice Mirana Jarca in na facebooku knjižnice. Poleg tega pripravljamo mesečno dve novici tudi za facebook stran portala Obrazi slovenskih pokrajin.

V maju smo na sestanku domoznancev v novomeški knjižnici predstavili poročilo o dotedanjem delu na portalu in jih pozvali k sodelovanju. Delo urednika za Dolenjci.si je obsegalo komuniciranje in usklajevanje zapisov z ostalimi knjižnicami oz. vnašalci našega knjižničnega območja ter posameznimi vnašalci zunaj knjižnic (Brežice), ki so prispevali gesla za dolenski del leksikona, ter udeležbo urednice na treh sestankih regijskih urednikov portala OSP v marcu, juniju in oktobru. Decembra se je glavna urednica udeležila izobraževanja za vnašalce portala OSP, kjer je predstavila delo in posebnosti dolenskega dela portala.

Slika 25: Novo biografsko geslo novomeškega glasbenika Tomaža Zorka v skupnem spletnem biografskem leksikonu slovenskih splošnih knjižnic »Obrazi slovenskih pokrajin«

Domoznanski literarnozgodovinski projekti pod geslom »Ljubo doma, kdor ga pozna«

V letu 2025 smo v Domoznanskem oddelku izvedli več literarnozgodovinskih dogodkov, predavanj in predstavitev v sodelovanju z drugimi knjižnicami, društvi, šolami in drugimi partnerji v ožjem in širšem slovenskem prostoru. Skupaj z Gradsko knjižnico »Ivan Goran Kovačič« v Karlovcu, osrednjo knjižnico Slovencev na Hrvaškem, smo v karlovški knjižnici ob slovenskem kulturnem prazniku, 8. februarju, odprli večjo literarno razstavo »Novomeški pisatelj Milan Pugelj – zapisovalec usod malih ljudi«, kateri je v marcu sledilo odprtje razstave »Miran Jarc – skrivnostni iskalec resnice in lepote« s predavanjem in pesniškim recitalom v razstavnem prostoru Železolivarskega muzeja na Dvoru, na povabilo Kulturnega društva Dvor. V središču Novega mesta, v izložbenih vitrinah praznega trgovskega lokala na Rozmanovi ulici pa smo v letu 2025 pripravili dve pomembni vsebini iz literarne in kulturne zgodovine Novega mesta, in sicer: razstavo o novomeški rojakinji, pisateljici in pesnici Veri Albreht, ob 130. obletnici njenega rojstva, nato pa smo ob 160. obletnici ustanovitve Narodne čitalnice v Novem mestu v sliki in besedi predstavili to pomembno zgodovinsko inštitucijo, katere največji projekt

je bila gradnja narodnega doma – prvega narodnega doma na Slovenskem. V novomeški knjižnici, v avli študijskega oddelka, smo predstavili več pomembnih imen, tesno povezanih z Novim mestom in Dolenjsko: ob 100. obletnici rojstva arhitekta Miloša Lapajneteta in mladinsko pisateljico in pesnico Vido Brest ter ob 190. obletnici rojstva še pesnika Simona Jenka, ki je v Novem mestu preživel svoja gimnazijska leta. Razstave, predstavitve in predavanja so bila pripravljena z gradivom, hranjenim v posebnih zbirkah Boga Komelja. Pripravili smo tudi veliko že širše prepoznavnih literarnih pohodov po Novem mestu ter literarnozgodovinskih predavanj o novomeških literatih Miranu Jarcu, Slavku Grumu, Janezu Trdini, o novomeški pomladi, o zbirki starih božično-novoletnih razglednic idr. za osnovne šole in gimnazije iz celotne Slovenije.

Slika 26: Predavanje in odprtje razstave o pesniku Miranu Jarcu v Dvoru 7. marca 2025 v sodelovanju s Kulturnim društvom Dvor

Publicistična domoznanska dejavnost

Z namenom osveščanja in seznanjanja strokovne in širše javnosti o dragoceni kulturni dediščini, hranjeni v novomeški knjižnici, smo v letu 2025 objavili enajst prispevkov o gradivu iz Posebnih zbirk Boga Komelja ter o kulturni zgodovini Novega mesta in Dolenjske. Največ, tj. osem, poljudnih člankov smo prispevali v stalno rubriko lokalnega časnika Dolenjski list Naša kulturna dediščina, ki je objavljena tudi na portalu Lokalno.si. Tako so se bralci seznanili z zanimivimi knjižnimi redkostmi in drugim rokopisnim, slikovnim, notnim gradivom, kot so mdr. inkunabule ali prvotiski, knjiga novomeškega zdravnika J. Gosjaka iz leta 1662 o ženskih boleznih, notno gradivo za tri pesmi iz filma Kekec avtorja Marjana Kozine, stare novoletne voščilnice, stare novomeške fotografije in upodobitve, rokopis stare dolenjske pesmi Češminka iz 19. stoletja idr. Dragoceno domoznansko gradivo in zapisi o novomeški ter dolenjski kulturni preteklosti so bili objavljeni tudi v publikacijah Slavističnega društva Dolenjske ter na portalu slovenske kulturne dediščine Kamra, med njimi prispevki o Janezu Trdini, kjer sta njegovo delo in zapuščina osvetljena iz različnih zornih kotov. Publicistična dejavnost knjižnice z bogato kulturno dediščino je pomemben prispevek k prepoznavanju knjižnice in okolja, v katerem deluje, skozi čas.

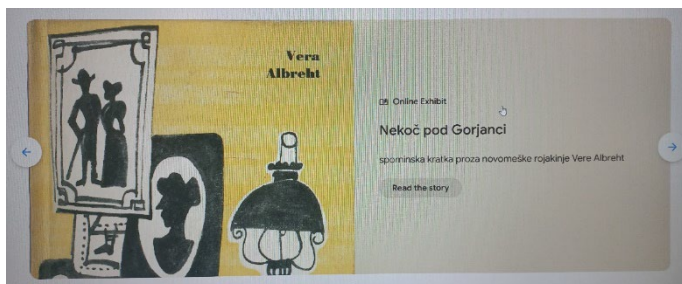
Slika 27: Publicistična dejavnost: predstavitev gradiva iz Posebnih zbirk Boga Komelja v časniku Dolenjski list

Google Art & Culture: Nekoč pod Gorjanci

Od oktobra 2025 je na spletni platformi Google Arts & Culture na ogled razstava z naslovom *Nekoč pod Gorjanci*. Virtualna predstavitev temelji na istoimenskem literarnem delu novomeške rojakinje, pesnice in pisateljice Vere Albreht. Albrehtova, ki je najbolj znana po delih za otroke, je izdala več pesniških zbirk in zbirk mladinske proze. Med mladimi bralci več generacij je najbolj priljubljena njena pravljica z naslovom *Lupinica*, ki je prvič izšla z ilustracijami Mikija Mustra leta 1957.

V delu *Nekoč pod Gorjanci* so zbrane avtobiografske črtice z opisi brezskrbnih otroških let, ki jih je avtorica preživljala v Novem mestu in na materinem domu v podeželskem dvorcu Draškovec pri Šentjerneju. Za knjigo se je pisateljici leta 1960 novomeška občina oddolžila s Trdinovo nagrado. Na spletni razstavi je na ogled raznoliko gradivo, ki ga knjižnica hrani v Posebnih zbirkah Boga Komelja. Poleg naslovnice knjižnih del in posameznih rokopisov so razstavljeni tudi dokumenti iz pisateljici zapuščine ter številne fotografije in razglednice Novega mesta in Draškovca.

Povezava: https://artsandculture.google.com/story/dAWH_FtSq7VwQ

Slika 28: Virtualna predstavitev življenja in dela novomeške pisateljice in pesnice Vere Albreht na mednarodni spletni platformi Google Arts & Culture

Predstavitev knjige o arhitektih Lapajne

Ob slovenskem kulturnem prazniku smo v sodelovanju z Društvom Novo mesto in Društvom arhitektov Dolenjske in Bele krajine organizirali predstavitev knjige *Arhitekti bratje Miloš, Danilo in Marijan Lapajne*.

Bratje Miloš, Danilo in Marijan Lapajne so bili slovenski arhitekti, urbanisti in oblikovalci, ki so po drugi svetovni vojni pomembno prispevali k prenovi in urbanističnemu razvoju Novega mesta. Knjiga prinaša poglobljen vpogled v arhitekturno, urbanistično in oblikovalsko prakso treh bratov, pri čemer obravnava tako realizirane projekte kot tudi idejne zasnove ter njihovo delo umešča v širši kontekst. Gosta večera sta bila avtorja dr. Tomaž Golob in dr. Tina Potočnik. S svojo avtorsko poezijo je dogodek obogatila pesnica Brina Kren, z glasbo pa glasbena skupina Soareja.

Slika 29: Ob slovenskem kulturnem prazniku je v atriju knjižnice potekala predstavitev knjige o arhitektih bratih Lapajne, ki je požela veliko zanimanja obiskovalcev. (Foto: Jaša Pelko)

Dan knjižnice s Tomažem Miheličem

Rojstni dan knjižnice smo praznovali v družbi novinarja in pevca Tomaža Miheliča. Spregovoril je o svojem popotovanju po znani romarski poti Camino, ki ga na sproščen in humoren način opisuje v knjigi 33: *To ni še ena knjiga o Caminu*, hkrati pa vanjo vključuje tudi svoja razmišljanja o življenju, premagovanju strahov ter izkušnje drugih popotnikov, ki jih je srečal na poti. Z glasbo so še dodatno obogatili večer Larisa Longar ter Katja in Jani Lipičnik.

Slika 30: Rojstni dan knjižnice smo praznovali v družbi Tomaža Miheliča in glasbenikov Larise Longar ter Katje in Janija Lipičnika.

10. Trdinov literarni pohod

S Trdinovimi literarnimi pohodi, ki potekajo vsako prvo soboto v juniju vsakič po drugi trasi, naša knjižnica skupaj s partnerji že 10 let opozarja na pomen zapuščine Janeza Trdine in prispeva k spoznavanju bogate lokalne naravne in kulturne dediščine. Tokratni je bil poseben tudi zato, ker smo se slovenski in hrvaški pohodniki prvič odpravili proti vrhu Gorjancev vsak s svoje strani, slovenski z Javorovice, hrvaški pa iz Sošic. Srečali smo se na Ravni gori in skupaj nadaljevali pot proti Trdinovemu vrhu, kjer smo zaključili pohod s kulturnim programom, s katerim smo obeležili 195. obletnico rojstva in 120. obletnico smrti Janeza Trdine.

Slika 31: Udeleženci 10. Trdinovega literarnega pohoda so med potjo spoznavali tudi literarno zapuščino Janeza Trdine. Na prelepem gorjanskem travniku, polnem cvetlic, smo prisluhnili Trdinovi bajki Cvetnik.

Koncert glasbene zasedbe Slon in Cvet je v jeseni z gosti

V letu 2025 je minilo 50 let od ustanovitve legendarne novomeške skupine *Rudolfovo*, ki je vzor mnogim kasnejšim generacijam novomeških glasbenikov. Ob tej priložnosti smo organizirali koncert novomeške glasbene zasedbe *Slon in Cvet je v jeseni*, na katerem so

skupaj z glasbenimi gosti ponovno zazveneale pesmi skupine *Rudolfovo*, slišali pa smo tudi pesmi novomeškega pesnika Severina Šalija, ki jih je uglasbil Cveto Šali.

Slika 32: Atrij knjižnice je bil poln navdušencev nad skupino Slon in Cvet je v jeseni.

Trajnostno v knjižnico

V Knjižnici Mirana Jarca Novo mesto si prizadevamo za prijaznejšo in bolj trajnostno skupnost. Iz omenjenega razloga so se vse enote novomeške knjižnice pridružile regijski kampanji »Trajnostno v knjižnico!« Regijskega centra mobilnosti Jugovzhodne Slovenije (RCM JVS), ki deluje v sklopu Razvojnega centra Novo mesto. Kampanja je potekala od 2. junija do 30. oktobra 2025, namenjena pa je bila spodbujanju obiskovalcev, da se do knjižnice odpravijo na trajnosten način – peš, s kolesom, skirojem ali javnim prevozom. Ob vsakem obisku knjižnice s trajnostnim prevoznim sredstvom so prejeli nalepko, ob petih zbranih pa so sodelovali v nagradnem žrebanju za praktične nagrade – komplet za popravilo kolesa in vstopnice za pustolovski park Gače.

Demenci prijazna točka

Naša knjižnica je ena od osmih novomeških ustanov, ki je v letu 2025 postala demenci prijazna točka. Demenci prijazna točka so postale ustanove, katerih zaposleni so opravili usposabljanje društva Spominčica za prepoznavanje tegob oseb z demenco, ki prihajajo v ustanovo in so potrebni posebne pozornosti zaradi znakov demence. Z društvom Spominčica tudi sicer redno sodelujemo v sklopu prireditvene dejavnosti knjižnice, pri čemer jim nudimo prostor, tehnično podporo in pomoč pri obveščanju.

Slika 33: Nalepko Demenci prijazna točka sta na glavni vhod v knjižnico skupaj nalepila predsednica društva Spominčica Štefanija Zlobec in direktor knjižnice Luka Blažič.

Nadaljevali smo z (zagovorniško) dejavnostjo Knjižničar za en dan: pogled na knjigo z druge strani izposojevalnega pulta in izvedli dve vodstvi (več v poročilu Službe za prireditve in odnose z javnostmi).

Za namen promocije knjižnice smo dali v izdelavo sestavljanko na osnovi scenskega osnutka Ivana Vavpotiča *Dogodek* v mestu Gogi.

Med aprilom in novembrom 2025 smo izvajali skupno akcijo knjižnic območja Zbiramo spomine: Krajina spominov, pridobljeno gradivo smo ali ga še bomo objavili v Albumu Slovenije oz. na Kamri in postavili razstavo *Dvorišča in vrtovi* v izlozbi prazne trgovine v jedru mesta.

Sodelovali smo pri izvajanju novih storitev za dvig digitalne pismenosti in ravni kakovosti življenja v povezavi s kompetenčno vsebino: partnerstvo z DSO (e-knjige, zvočne knjige, delo s stanovalci in z oskrbovanci z demenco), SOS točka in Digitalni torek (več v poročilu Službe za izposajo). V ta sklop sodijo tudi spletni sestanki, ki jih organiziramo v sodelovanju z omrežjem E-seniorji in so namenjeni digitalni in informacijski pismenosti v sokreiranju s ciljno skupino ter fizični obisk E-seniorjev v knjižnici.

Ostali pomembni in dogodki in aktivnosti v letu 2025 so bili vezani na izvajanje dejavnosti kompetenčnega centra (razširjanje rezultatov, informiranje, izobraževanje):

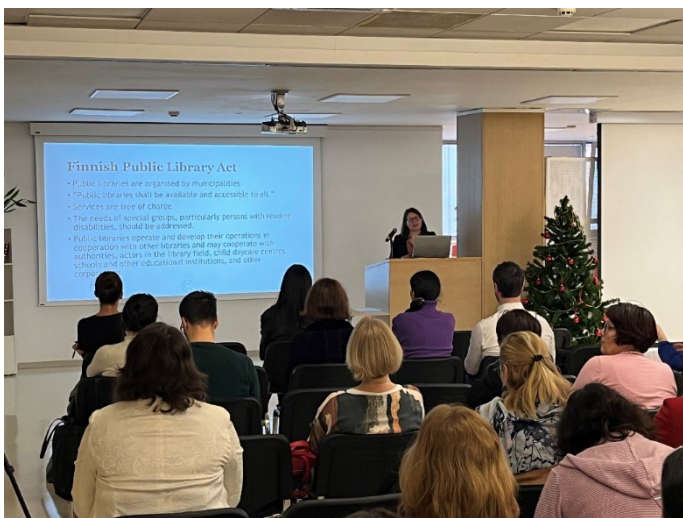
- v sodelovanju s Knjižnico slepih in slabovidnih Minke Skaberne smo 5. 6. in 21. 11. 2025 organizirali in izvedli strokovni obisk kolegov iz splošnih knjižnic Knjižnice slepih in slabovidnih;
- izvajali smo projekt v okviru pridobljene KA120-ADU *akreditacije Erasmus na področju splošnega izobraževanja odraslih*, ki velja do konca leta 2027: mobilnost osebja v Španijo ter gostovanje strokovnjakinj iz Litve in Finske, ki sta za kolege izvedli izobraževanje na temo dostopnosti;

Slika 34: Na obisku v La Biblioteca Pública del Estado "A. Rodríguez-Moñino/M. Brey"

Slika 35: Sodelavci v studiu v El Centro de Profesores y Recursos de Cáceres

Slika 36: Kirsi Yläne iz Celie je v sklopu gostovanja na posvetovanju predstavila sodelovalni model med finskimi knjižnicami v okviru oblikovanja in promocije smernic za dostopnost

Slika 37: Inga Davidonienė iz LAB-a je spregovorila o Manifestu o knjižnični dostopnosti, h kateremu so se zavezale litovske knjižnice, in o pozitivnih spremembah, ki jih je prinesel

- 11. 12. 2025 smo v soorganizaciji s koroško knjižnico in KSS Minke Skaberne v sodelovanju z MKL izvedli posvet Vključevalnost splošnih knjižnic: s sodelovanjem do večje dostopnosti; na dogodku sta s prispevkom sodelovali vabljeni strokovnjakinji Kirsi Ylännė (Celia, Helsinki) in Inga Davidonienė (LAB, Vilna) ter naša služba s predstavitvijo kompetenčnega centra;
- smernice za dostopnost slovenskih splošnih knjižnic smo predali v strokovni pregled in usklajevali mnenja.

Uspešna udeležba na neposrednem pozivu Ministrstva za kulturo IKT 2025

V okviru neposrednega poziva Ministrstva za kulturo za sofinanciranje nakupa računalnikov v letu 2025 smo pridobili sredstva za 1 knjigomat v matični ustanovi.

Promocija zdravja na delovnem mestu

Tudi v letu 2025 smo izvajali aktivnosti v okviru promocije zdravja na delovnem mestu. Zaposlenim je vseskozi na razpolago merilnik krvnega tlaka, termometer za merjenje telesne temperature in 3 knjižnična električna kolesa. S področja promocije zdravja na delovnem mestu smo tudi v letu 2025 vse zaposlene spodbujali k telesni vadbi, subvencionirali nakup sezonske karte za uporabo olimpijskega bazena. Na novo je bila oblikovana delovna skupina za oblikovanje načrta promocije zdravja na delovnem mestu v Knjižnici Mirana Jarca Novo mesto, ki bo s svojim delom nadaljevala v letu 2025, organizirala telesne aktivnosti in zaposlene spodbujala k zdravemu načinu življenja.

Zelena knjižnica

Knjižnica zadnjih nekaj let ozavešča tako zaposlene kot tudi uporabnike o pomembnosti uporabe naravnih, ekoloških materialov in obnovljivih virov. Z ekološkimi kotički za zbiranje in sortiranje odpadnega materiala (ločevanje odpadkov, platnene vrečke, zbiranje plastičnih zamaškov), vgradnjo pitnika s filtrom iz aktivnega oglja, zmanjšanjem porabe vode iz plastenk in PVC kozarčkov zasledujemo načela zelene oziroma ekološko osveščene knjižnice. V sklopu

knjižnične plaže na terasi knjižnice je uporabnikom na razpolago tudi zeliščni kotichek. Knjižnica je za zaposlene organizirala skupne »otoke« za kopiranje in tiskanje. S svojimi dejanji želimo biti zgled v svojem okolju.

Knjižnica semen

V letu 2021 je v Knjižnici Mirana Jarca Novo mesto zaživela Knjižnica semen. Knjižnica semen je eden od načinov ohranjanja biotske pestrosti kulturnih rastlin, ki temelji na brezplačni izmenjavi semen. V Sloveniji je leta 2019 prva uvedla Knjižnico semen Goriška knjižnica Franceta Bevka, kot druga ji sledi novomeška knjižnica, od takrat pa je v mrežo knjižnic semen vključenih že 23 slovenskih knjižnic, ki se v zadnjem letu počasi širijo tudi preko meje. V sklopu Knjižnice semen smo spomladi 2025 v sodelovanju z RIC Novo mesto izvedli izmenjavo semen in sadik. S Knjižnico semen smo se v mesecu marcu 2025 predstavili na Gregorjevem sejmu, v sodelovanju z novomeško informacijsko točko Europe Direct smo organizirali predavanje in delavnico z naslovom Kako postati samooskrben s sadikami – vzgoja lastnih sadik za prehransko suverenost, predavanje v Občini Šmarjeta z naslovom Sonaravna rez sadnega drevja in predavanje v Občini Šentjernej z naslovom Semena so naš zaklad. V maju 2025 smo sodelovali na Zeleni tržnici v Stopičah, v novembru pa smo se udeležili 4. srečanja skrbnikov Knjižnic semen, ki je potekalo v Goriški knjižnici Franceta Bevka v Novi Gorici. Knjižnica semen je konec leta 2025 beležila 431 uporabnikov, ki so v preteklem letu vnesli v bazo knjižnice semen 74 različnih semen in si izposodili 240 vrečk semen.

Sliki 38 in 39: Predavanje in delavnica Alenke Šoštarč o vzgoji sadik

Knjižnica reči

Marca 2024 je v Knjižnici Mirana Jarca Novo mesto ob pomoči partnerjev zaživela prva knjižnica reči v Sloveniji, ki deluje znotraj splošne knjižnice. V njej so članom vseh enot novomeške knjižnice v brezplačno izposojlo na voljo različni predmeti za delo in prosti čas, ki jih povprečen uporabnik potrebuje zgolj občasno, kot so na primer gospodinjstvi aparati, orodje ali avdio-video oprema. Namen knjižnice reči je spodbujati souporabo, osveščati o pomenu trajnostnega razvoja, prispevati k boljšemu izkoristku naravnih virov, zmanjševanju števila odpadkov, graditi zaupanje med ljudmi in s tem utrjevati skupnost ter medsebojno pomoč in omogočiti uporabo predmetov posameznikom iz socialno šibkejših okolij. V letu 2025 je imela knjižnica reči 26 aktivnih članov, najbolj izposojani predmeti so bili vibracijski vrtalnik, ročna

krožna žaga in električni oblič. Fond Knjižnice reči smo konec leta 2025 obogatili z nakupom dodatnih predmetov, pri čemer smo upoštevali želje uporabnikov. S pomočjo mobilne enote smo knjižnico reči predstavili na Glavnem trgu v sklopu Dneva brez avtomobila, promovirali smo jo tudi v lokalnih medijih.

Sliki 40 in 41: Predstavitev knjižnice reči na novomeškem Glavnem trgu v sklopu dneva brez avtomobila

Mentorstvo dijakom

V letu 2025 smo omogočili dvotedensko praktično usposabljanje z delom štirim dijakom Ekonomske šole Novo mesto, program medijski tehnik.

Prostovoljno delo v knjižnici

V preteklem letu je v knjižnici opravljala prostovoljno delo ena prostovoljka.

Delo v splošno korist

V letu 2025 smo omogočili opravljanje dela v splošno korist dvema osebama.

Javna dela

Za potrebe izvajanja programa javnih del je knjižnica v letu 2025 zaposlovala štiri javne delavce, invalide, ki so izvajali naslednje naloge: pomoč pri pripravi razstav, pomoč pri izvajanju dejavnosti za posamezne skupine uporabnikov, pomoč pri ustvarjalnih delavnicah, pomoč pri pripravi projektov, pomoč pri drugih dejavnostih knjižnice, pomoč pri analizi obiskanosti in dosega promocije dogodkov in razstav ter pomoč pri obdelavi podatkov o dejavnostih knjižnice.

Pomenljive preglednice lanskega leta

POTUJOČA KNJIŽNICA

Tabela 3: Statistika potujoče knjižnice – po občinah

občina	število postajališč	aktivni člani	odprtost (v urah)	obisk		izposoja gradiva	
	2025	2025	2025	2024	2025	2024	2025
Črnomelj	2	50	15	345	243	1.641	1.190
Dolenjske Toplice	3	44	30	256	311	1.769	2.573
Metlika	5	61	35	350	461	2.641	2.838
Mirna Peč	6	106	53	985	967	9.663	8.996
Straža	3	28	25	229	219	1.399	1.385
Mokronog- Trebelno	1	29	20	377	302	2.711	2.869
Šentjernej	1	42	9	227	123	865	501
Škocjan	1	56	25	350	273	2.634	1.875
Šmarješke Toplice	4	71	39	626	578	4.868	5.380
Trebnje	1	10	10	149	125	1.181	1.277
Žužemberk	7	205	88	1.259	974	8.416	6.644
Novo mesto	32	624	273	5.647	7.010	44.143	50.193
Hrvaška (obmejnost)	2	20	9	124	82	403	264
Skupaj:	68	1.578	631	10.924	11.668	82.334	85.985

Tabela 4: Statistika potujoče knjižnice 2025 – skupaj

STATISTIKA	PTK		
	plan	realizacija	%
vse transakcije	82.334	85.985	104,43 %
izposoja na dom	48.016	48.440	100,88 %
ves evidentiran obisk	10.920	11.668	106,85 %
obisk zaradi izposoje	7.167	7.475	104,30 %
aktivni člani	1.387	1.578	113,77 %
ново vpisani člani	101	113	111,88 %
število prireditev	22	28	127,27 %
število obiskovalcev	1.987	2.466	124,11 %

KRAJEVNE KNJIŽNICE

Tabela 5: Letna statistika 2025 – mreža krajevnih knjižnic

STATISTIKA	SKUPAJ		
	plan	realizacija	%
vse transakcije	509.252	507.110	99,58 %
izposoja na dom	321.745	316.173	98,27 %
ves evidentiran obisk	66.386	71.097	107,10 %
obisk zaradi izposoje	46.076	47.116	102,26 %
aktivni člani	4.155	4.437	106,79 %
ново vpisani člani	513	467	91,03 %
število prireditev	389	445	114,40 %
število obiskovalcev	10.285	12.115	117,79 %

V Novem mestu, dne 9. 2. 2026

Za Knjižnico Mirana Jarca Novo mesto
Luka Blažič,
direktor

